

A politikai szervek és pártszervezetek fontos feladata

A. D. Lizicsev vezérezredes,
a Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta politikai főcsoportfőnökének
referátumának rövidített szövege

(Megjelent: a „Til-i Szabzsenyije” c. folyóirat 1986/1. számában.)

Napjainkban a szovjet társadalom valóban döntő pillanatot él át fejlődésében. A párt stratégiai irányt vett a társadalom szociális - gazdasági fejlesztésének határozott gyorsítására. A XXVII. kongresszus küszöbén általános párt, össznépi megvitatásra bocsátottak három alapokmányt - a Szovjetunió gazdasági és társadalmi fejlesztése főirányai az 1986-1990-es évekre, valamint 2000-ig terjedő időszakra, az SZKP újjászervezett program, és az SZKP módosított szervezeti szabályzat tervezetét. A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta kommunisztái és személyi állománya látja, hogy a párt átgondolt, céltudatos, mozgósító, társadalmunk fejlődését szolgáló politikával készül a XXVII. kongresszusra.

Előrehaladásunk meggyorsításának szükségessége alkotó, még felelősségteljesebb és fegyelmezett munkát, ügyek újszerű intézésének ismeretét követeli meg a hadsereg és a flotta kommunisztáitól is. Vonatkozik ez a harcokészültség, a harckiképzés új minőségi megközelítésének, a személyi állomány nevelésének, a katonai fegyelem tovább erősítésének, a csapatok életkörülménye korszerűsítésének kérdéseire is. V. I. Lenin beszélve az erős, szervezett hadtáp szükségességéről kihangsúlyozta, hogy a legjobb hadsereget, a forradalom legodaadóbb híveit is azonnal elpusztítja az ellenség, ha nincsenek kellőképpen felfegyverezve, ha nincsenek kielégítően ellátva élelmiszerekkel és nincsenek megfelelően kiképezve.

Vlagyimir Iljics ragyogó példáját mutatta annak, hogy kell tartani és erősíteni a kapcsolatot a néppel, gondoskodni az emberekről. Ő állandóan találkozott és beszélgetett a dolgozókkal. Ez lehetővé tette számára, hogy mindig ismerje azok szükségleteit és igényeit, azok hangulatát.

Napjainkban is aktuálisan hangzanak a pártirányítás egyik alapelvét igen világosan és pontosan meghatározó azon szavai, mely szerint: „Élj a tömegek sűrűjében. Ismerd a hangulatot. Tudj mindentről. Érts a tömegek megközelítéséhez, azok abszolút bizalmának elnyeréséhez.

Az emberek, azok szükségleteinek és igényeinek ismerete, az előttük álló feladatok eredményes végrehajtásához minden szükségessel történő ellátásáról való gondoskodás - minden fokozatú parancsnok feltétlen és közvetlen kötelessége.

A kommunista vezető pártosságáról az emberek aszerint mondanak véleményt, miképpen viszonyul az hozzájuk. Annak barátságossága, szívélyessége mindig élénk visszhangra talál az alárendeltek szíveiben. Semmilyen körülmények között sem szabad megbékélni olyan tényekkel, amikor egyes szolgálati személyek elfelejtik a legénységi körletekbe, matróz kabinokba vezető utat, időnként érzéketlenül, nemtörődőséggel viseltetnek a harcosokkal szemben, nem találnak időt az azokat foglalkoztató kérdések megválaszolására.

A katonai tanácsoknak, politikai szervezeteknek, pártszervezeteknek feladata a káderek nevelésére gyakorolt befolyásuknak növelése, minden eszközzel gondoskodni arról, hogy azok erőfeszítéseiket a szervezői munkára irányítsák közvetlenül az alegységeknél, ott, ahol nap mint nap meg kell oldani a harc- és politikai kiképzéssel kapcsolatos feladatokat, ahol mindig és pontosan tudni kell azt, hogyan kell megoldani a helyszínen az életkörülményekkel kapcsolatos feladatokat.

A párt szociális politikájának a hadseregben és a flottánál való megvalósításakor nem lehet megengedni azt, hogy ne használjunk fel minden lehetőséget a csapatok életkörülményeinek, kulturális életének továbbjavítására. Ehhez azonban szükség van minden parancsnok, politikai munkás, a hadsereg és a flotta minden kommunisztájának teljes erőbedobására, bárhol is dolgozzanak azok.

A továbbiakban A. Lizicsev vezérezredes hangsúlyozta a csapat mindennapi életének, a csapatok kulturális, szellemi életével való megbonthatatlan egységét, részletesen foglalkozott a személyi állomány kultúrigényei kielégítése továbbjavításával kapcsolatos problémákkal.

A kommunista párt és a szovjet nép erőfeszítéseinek eredményeképpen a hadseregnek és a flottánál megteremtődött a kulturális tömegmunkához szükséges anyagi bázis. Napjainkban nagyszámú elsőosztályú tisztiházzal és klubbal, többszáz, 125 milliót meghaladó könyvállománnyal rendelkező könyvtárral, számos hadtörténelmi és csapatmúzeummal, egy sor hivatásos művész együttesel rendelkezünk. Filmkölcsonzóink filmállománya meghaladja a másfél millió játék, dokumentum, népszerű tudományos, oktatófilmet és filmhíradót.

A személyi állomány kulturális igényei kielégítésének vonatkozásában van egy figyelemre méltó eredmény, aminek lényegét ki lehet fejezni egy gondolattal - hazánk közelebb került a szolgálatot külföldön teljesítő harcosokhoz is azáltal, hogy azok lehetőséget kaptak a Szovjet Központi Televízió műsorának vételéhez. Napjainkban majdnem mindegyik távoli helyőrségünk foghatja a televízió műsorát. Ez a személyi állomány kultúrája növelésének olyan fontos forrása, amilyennel fegyveres erőink korábban nem rendelkeztek.

A körzetek, hadseregcsoportok és flották többségénél nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a személyi állomány közkincsévé tegyék a szellemi kultúra gazdagságát. Ezzel kapcsolatosan pozitívan kell megemlékezni a leningrádi, minszki, odessai, milovicki, Északi-tengeri tiszti házakról. Jellemző többek között a katona állományú személyek családtagjai üdültetésének megszervezésével kapcsolatosan azon tisztiház által szerzett tapasztalat, amelynek parancsnoka P. Cibov ezredes. Ezen kulturális felvilágosító intézmény rendezvényei nagyban hozzájárulnak a rakétások - könnyűnek nem mondható - munkájának elviselhetővé tételéhez, növelik az ember tekintélyét, szebbé teszik azok mindennapjait.

A kulturális igények kielégítésével kapcsolatos munkának azonban megvannak a meghatározott hiányosságai. A személyi állomány gyakran elégedetlen a rendezvények eszmei-művészeti minőségének színvonalával, sokrétű hadsereg és flotta életünk azok általi felölelésének méreteivel.

Az a feladat, hogy a csapatok kulturális igényeinek kielégítésével kapcsolatos munkának nagyobb jelentőséget tulajdonítsunk, legyünk kezdeményezők, leleményesek. A kultúra arra hivatott, hogy kielégítse valamennyi kategóriájú katonaállományú személy növekvő igényeit. különös gondoskodást kell tanúsítani a külföldön, távoli helyőrségekben, a tajgában, a tundrán szolgálatot teljesítő, hosszú hajózáson tartózkodó katonaállományú személyekről, azok családtagjairól, ahol a szellemi kultúra legelső, egyes esetekben egyedüli forrása a katona klub, a könyvtár, a lenini szoba, a helyi rádió. Ezen alakulatok személyi állománya tartalmaz kulturális szabadidejének megszervezéséért növelni kell a követelményeket konkrét személyekkel, elsősorban a politikai szervek vezetőivel, a politikai munkásokkal szemben.

Nemrég született határozat az öntevékeny művészeti körök a nagy októberi szocialista forradalom 70. évfordulója tiszteletére megrendezendő 2. össz-szövetségi fesztiváljának 1986. március és 1987. november közötti megtartására. A Szovjet Hadsereg és a Haditengerészeti Flotta aktívan részt vesz ezen a fesztiválon. El kell érni azt, hogy a fesztivál váljon ünneppé minden alakulatnál, hajón, a harcosok, a katonaállományú személyek családtagjai művészeti tevékenysége fejlődésének, a szabadidő eltöltés ésszerű megszervezésének mozgató erőjévé.

A helyi párt, tanácsi és komszomol szervekkel, termelő egyesülésekkel és szervezetekkel együttműködésben a fesztivál minden rendezvényét színvonalasan kell megszervezni, azokat új, élenjáró tartalommal kell megtölteni.

Valamennyi kulturális felvilágosító intézményünket képzett káderekkel kell feltölteni. Napjainkban mi nagyon jól felkészített és sok kultúrmunkással rendelkezünk. A parancsnokok, politikai szervek, pártszervezetek kísérik állandó figyelemmel a kultúrmunkások fejlődését, növelik a klubok, tisztii házak parancsnokainak szerepét és tekintélyét, időben jutalmaznak azokat, egyidejűleg legyenek követelménytámasztóak azokkal szemben. Nagy gondot kell fordítani ezen káderek helyzete stabilizálásával kapcsolatos egyéb más kérdésekre is.

A továbbiakban is munkálkodni kell a kulturális-felvilágosító munka anyagi bázisának korszerűsítésén. Ezzel kapcsolatosan azt javasoljuk, hogy ne várjanak ölbe tett kézzel, hanem gondolkodjanak, cselekedjenek és ha jobb lehetőséget nem találnak, alakítsanak át klubokká kiegészítő létesítményeket. Minden alakulat rendelkezzen saját klubbal. A legénységi klub, a tisztiház a politikai ráhatás eszköze a politikai szerv, a pártbizottság kezében. Nekünk közösen kell gondolkodnunk afelett, miképpen tudnánk ezek munkáját új, minőségi színvonalra emelni.

Folyamatosan szemelőtt tartva a pártunk a kultúrára vonatkozó útmutatásait, állandóan gondoskodni kell arról, hogy a kulturális igények kielégítése tartalmaz legyen. Nem árulok el titkot, ha elmondom, hogy egyes megtartott rendezvények nem felelnek meg napjaink követelményeinek, tartalmatlanok, nem rendelkeznek megfelelő nevelő erővel. Időnként sajnos elkerüli a pártszervezetek figyelmét az, hogy a „divat” hajszolás közben klubjaink színpadjain silány minőségű zenei számok hangzanak fel. Egész kulturális-felvilágosító munkánk arra kell irányulnia, hogy egészséges esztétikai nézeteket alakítson ki az emberekben, azok ne kerüljenek elavult ízlések és káros nézetek hatása

alá. Az SZKP (b) P KB már 1922-ben megkövetelte azt, hogy „A vörös katona szabadidejét állandóan meg kell tölteni – a vöröshadseregbeli laktanyákhoz közelálló – ésszerű és hasznos szórakozásokkal törekedvén arra, hogy ezek a szórakozások ne legyenek kincstári ízűek, terhesek (nyomasztóak), kötelező jellegűek”. Szóval az újszerű megközelítésének formáit a hadseregben és a flottánál folyó kulturális tömegmunka egész frontján kell keresni.

A politikai szervek, pártszervezetek tartásuk elsődleges feladatuknak a kommunisztákkal, különösen a csapatok mindennapi életéért felelős káderekkel való foglalkozás megjavítását. Egyetlenegy területen sem lehet jelentős eredményt elérni addig, amíg a hadsereg és a flotta kommunistái nem értik meg, hogy az életkörülmény az emberek hangulata, a hangulat pedig már politika. Az emberek életkörülményének, élelmiszerének, ruházati és egészségügyi biztosításának kulturális igényei kielégítésének vonatkozásában minden párttaggal szemben növelni kell a követelményeket. Vegyük például a hadtápszervek és az elhelyezési szervek együttműködését. Pontosán ennek a két szolgálatnak az érintkezési pontjain fordulnak elő egyes esetekben lazaságok, szünetnek összevisszaságok. Éppen a politikai szerveknek kell igen igényeseknek lenniük a kommunális gazdasággal szemben. Véleményünk szerint ezen a helyzeten a politikai szervek, a pártszervezetek kötelesek javítani.

Vagy vegyünk egy másik példát. Terveinkben mi pontosan megszabtuk az építkezések tendenciáját és a hangsúlyt a lakásépítés méreteinek növelésére helyeztük. Napjainkban azonban az építőszervek kommunistáinak főfigyelmét a lakóházak minőségére kell felhívni, különösen a távoli helyőrségekben. A lakások elosztását ugyanakkor célszerűen, helyesen és igazságosan kell végrehajtani.

A politikai szervek, pártszervezetek, gazdasági munkások feszült figyelmének, objektumának a személyi állomány élelmiszerének megszervezését kell tekinteni. Ennek a problémának két vonatkozását kell szemelőtt tartani. Először: minden a norma szerint illetményes, az állam által rendelkezésre bocsátott élelmiszer kerüljön a katona asztalára. Másodsor az élelmiszer minősége. Napjainkban eljött az ideje annak, hogy gondolkozunk az élelmiszerek választékának bővítése felett. Az ország által rendelkezésünkre bocsátott élelmiszerek szerkezete lehetővé teszi ennek a kérdésnek kedvező megoldását.

Bátrabban kell alkalmazni a katonaélelmiszerrel kapcsolatosan a szocialista országok baráti hadseregeinél felhalmozódott tapasztalatokat, meg kell honosítani és szélesíteni kell az önkiszolgáló rendszert. Fel kell használni az ország élenjáró vállalatainak a közétkeztetéssel kapcsolatos tapasztalatait is. Egyszóval keresni kell, ki kell kísérletezni, korszerűsíteni kell az egész élelmiszer mechanizmusát.

Tökéletesíteni kell a nagyjelentőségű és fontos feladatokat végző kommunista egészségügyi dolgozók munkáját is. A hadsereg egy egészséges, fiatal szervezet. A megbetegedések megelőzésének tehát a mi viszonyaink között vezető helyet kell elfoglalnia. Minden egészségügyi dolgozót a reáharuló feladatért való magas fokú felelősségérzet, a kultúrálatlansággal, az antihigiéniával szembeni kéréhetetlenség szellemében kell nevelni, közülük mindenkit meg kell tanítani hatalmának azokkal szembeni érvényesítésére, akik nem tartják be az egészségügyi normákat, az egyéni higiénia szabályait. Arra van szükség, hogy egészségügyi szolgálatunk kordonná váljon azoknak útjában, akik nem tanulták meg helyesen megszervezni a személyi állomány élelmiszerét, a vízellátást, a fürdetést és a mosatást. Tehát az elsőség a megelőzésé. A betegséget könnyebb megelőzni, mint gyógyítani, ezt a régi igazságot új tartalommal kell megtölteni.

A csapatok mindennapi élete megjavításával kapcsolatos rendszabályoknak általános rendszerében pontosabban határozzák meg helyüket a katonai kereskedelem dolgozói. A katonai kereskedelemben dolgozók felelősségének növeléséről beszélve két elvi kérdést szeretnék megemlíteni. Először, munkájukban helyezték a hangsúlyt a távoli helyőrségek elsődleges ellátására. Helyenként katonai kereskedelmünk kevésbé vonzódik az állandó viszonyok közötti munkához és részesítse előnyben a „kerekeket”, a mozgóboltokat, a mozgó szolgáltató pontokat. Másodsor, egyszer és mindenkorra meg kell érteni, hogy katonai kereskedelem – alkoholmentes kereskedelem. A Távol-Keleti Katonai Körzet egyik helyőrségében az üzletben időnként hiányoznak a legszükségesebb cikkek, de vodka az mindig kapható. A vodkaárusítás révén teljesített tervre nincs szükség. Mi realisták vagyunk és jól tudjuk, hogy az italozás elleni harc, elkeseredett harc lesz. Az eredmény azonban nem fog elmaradni, ha ezt a harcot valamennyien lankadatlanul, határozottan, nem fogadva el semmilyen kompromisszumot, fogjuk folytatni.

Minden politikai szervtől, pártszervezettől, minden kommunistától megkülönböztetett figyelmet igényelnek a legénységi körletek, bármilyen beosztást is töltsenek be azok. Annak idején Mihail Vasziljevics Frunze a szovjet hatalom által teremtett új intézménynek „vörös laktanyának” nevezte a laktanyát. Azt mondta „hogy a vörös laktanya személyében olyan intézménnyel akarunk rendelkezni, ami nemcsak a vörös katona katonai kiképzési helyéül, hanem mind politikai, mind kulturális nevelésének helyéül is szolgál, hogy a vörös katona örömmel menjen ezekbe a laktanyákba...”

Nem szabad megengednünk, hogy ezek a megállapítások valami következtében elmosódjanak. Arra van szükség, hogy az előljáró parancsnokok gyakrabban forduljanak meg a laktanyákban, hogy a pártpolitikai, nevelő és gazdasági munka jobban számoljon a személyi állomány soraiban bekövetkezett minőségi változásokkal. Életünkben teljesen ki kell írtani a szervezetlenséget, a hideget, a pizskot, a lelketlenséget és a nemtörődömséget. A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta Politikai Főcsoportfőnöksége távol áll attól a gondolattól, hogy a laktanyákban és a hajókon „melegágyi” körülményeket hozzanak létre. A katonák mindennapi élete mindig szigorú volt és marad, ez feltételezi a nehézségekkel és az ismert megpróbáltatásokkal való szembetalálkozást. Mi azonban azon vagyunk, hogy a legénységi körletekben meleg, világosság és kényelem legyen, hogy a katona jól éljen, érezze is azt és pihenjen abban. Megengedhetetlen az is, hogy egyes kényelmes laktanyák homlokzatai mögött hideg és kényelmetlen helyiségek találhatók. Igazuk van ilyenkor azoknak az embereknek, akik azt mondják, hogy jobb meleg földkunyhóban, mint hideg palotában élni.

Magát a „laktanya” fogalmát azon a szinten kell tartani, amilyenre azt a hadseregünk születésének bölcsőjénél bábáskodó emberek emelték. A laktanya váljon az igazi katona barátság, a katona bajtársiasság atmoszférájának uralkodó helyévé, a tiszték és katonák érintkezésének központjává. A laktanyában uralkodó kényelmet szorosan össze kell kapcsolni a katonák szellemi igényeinek kielégítésével.

A mi legnagyobb gondunk magától értetődően a harci ügyeletet tartó emberek mindennapi élete. Az a lehető legteljesebb mértékben feleljen meg a szolgálat követelményeinek és jellegének, a személyi állomány által elviselendő pszichikai és fizikai megterhelésnek. Az életkörülmény nagyban meghatározza a harci ügyelet ellátásának színvonalát. Nagyobb figyelmet kell fordítani a személyi állomány, a gyakorlatok, terepfoglalkozások ideje alatti élet- és pihenési körülményeinek.

Jobban kell megszervezni a katonáépítők életkörülményeit. A kommunista vezetők, politikai szervek és pártszervezetek szolgálati, pártkötelmeiknek végrehajtása során teremtsenek kedvező feltételeket a katonáépítők életének és munkájának. Nagy fontosságot kell tulajdonítani a melegnek, élelmezésnek és az egészségügynek, mivel ez a kulcsa sok kérdésnek, köztük az építési tervek végrehajtásának is.

A politikai szervek, pártszervezetek, kommunisták a katonai fegyelem továbbfejlesztésének, alkotó részének és elengedhetetlen feltételének tekintsék az életkörülményeket. Erre vonatkozóan nekünk megvan a katonák anyagi-szociális ellátása továbbjavításának pontos, konstruktív terve, amelynek végrehajtásához mindig az embert, az arról való gondoskodást kell munkánk középpontjába állítani. Közeledni kell az emberekhez, erősíteni kell a szellemi kapcsolatokat az előljárók és az alárendeltek között. Egyidejűleg emlékezni kell arra, hogy a szellemi rokonságnak, a szellemi barátságoknak – ahogy mondani szokás – anyagilag megalapozottnak kell lennie. Mert a legmelegebb, a legbarátságosabb szavak sem járnak megfelelő eredményekkel, ha a katonának az életkörülményei nem lesznek megfelelőek. Mindenre, ami az emberre, annak szolgálatára, anyagi jólétére, pihenésére vonatkozik, nekünk különös gondot kell fordítanunk. Ez politikánk kulcskérdése.

A csapatok életkörülményeinek javításával foglalkozó összhadseregi értekezleten elhangzottakkal kapcsolatosan A. Lizicsev vezérezredes szólott már az emberi tényező kategóriájára vonatkozó egyéb olyan problémákról is, mint az életkörülmény és a politikai munkás, az életkörülmény és a kommunista.

Az SZKP KB 1985. áprilisi plénúmán – mondotta A. Lizicsev vezérezredes – kihangsúlyozták, hogy a fegyelem és a rend megerősítésének egyetlen elengedhetetlen feltétele az, hogy mindenki a maga dolgával foglalkozzon. Ha ezeket a szavakat lefordítjuk jelenlegi beszélgetésünk nyelvére, akkor az elmondottak azt jelentik, hogy az élelmezési szolgálat beosztottjai foglalkozzanak az emberek élelmezésével, a ruházati szolgálat beosztottjai a ruházattal, fürdetéssel és mosatással, az egészségügyi dolgozók gyógyítsák az embereket stb. És ez így helyes.

De a kommunistától és méginkább a politikai munkástól mi ennél többet várunk. Neki a párt- és szabályzat szerinti kötelmei alapján „szerénynek, becsületosnak, tapintatosnak és az emberekhez figyelmesnek kell lennie, idejében reagálni kell a dolgozók kéréseire, igényeire...” Ezeket a konkrét igényeket az SZKP Szervezeti Szabályzat-tervezete tartalmazza. Minden politikai munkás, minden kommunista munkájának alapját az alkotó tevékenység céltudatosság képezze. Pontosan ismerje a munka célját, a napi és távlati feladatokat, azok megoldásának útjait és a végeredményt.

Annak érdekében, hogy a csapat életkörülményeivel kapcsolatosan a haladást meg tudjuk gyorsítani, növelnünk kell valamennyi parancsnok, politikai munkás, törzsekben dolgozó tisztek, hadtápdolgozók, pártszervezetek szerepét. Egyszóval minden olyan kommunistának a szerepét, akinek az SZKP Szervezeti Szabályzata kötelességévé teszi azt, hogy legyen figyelmes az emberekkel, viseltessen bizalommal azokkal szemben. Fokozni kell a pártpolitikai munka eredményességét, a párt által a káderekre gyakorolt hatást, alkalmassá kell tenni őket arra, hogy társadalmunk fejlődésének adott szakaszában bátrabban vállalják a személyi állomány életkörülményével kapcsolatos halaszthatatlan kérdések megoldását.

Újszerűen kell megközelíteni minden hiányosságot, negatív jelenséget, mindenfajta melléfogást. Eljárt az idő azok felett, akik előszeretettel korrigálták az építési terveket a

szociális, kulturális, szolgáltató objektumok rovására. Új módszer szerinti munkára van szükség, tettek és szavak embereire, határozott, nem közömbös, kezdeményező, vállalkozó kedvű emberekre.

A történelem nem hagy nekünk időt a lazításra. A világ napjainkban nagyon nyugtalan. Nőnek a fegyver-hegyek, nő az imperializmus részéről fenyegető háborús veszély. Ezért nekünk fokoznunk kell a hadsereg és a flotta harckészültségét, magasabb színvonalra kell emelnünk a politikai és harckiképzést, erősíteni kell a fegyelmet, javítanunk kell a személyi állomány életkörülményeit. A hadsereg és flotta kommunistáinak kötelessége, hogy megsokszorozza erőfeszítéseit, az idő, a nép, a párt, annak Központi Bizottsága által számunkra megszabott feladatok megoldására, az SZKP XXVII. kongresszusának méltó fogadtatására és a kongresszus összes útmutatásainak becsületos végrehajtására.